

Smoczyński Wojciech (Voiciechas Smočinskis; gimė 1945 kovo 12 Głowne, netoli Łowiczo, Lodzės vaivadija), lenkų kalbininkas. Vilniaus u-to garbės daktaras (2007). 1967 baigė Varšuvos u-tą. Lietuvių kalbą čia jam dėstė Tamara Buch (Buchienė). 1967–70 studijas tęsė Krokuvos u-te (Smočinskio mokytojai buvo Jerzy Kuryłowiczius, Janas Safarewiczius, Adamas Heinzas). 1974 tobulinosi Oslo u-te pas Christianą Schweigaardą Stangą. 1977 Krokuvoje apgynė disertaciją „Punsko apylinkių lietuvių tarmė“ (*Gwara litewska okolic Puńska*). Šia tema paskelbė straipsnių (*Rocznik Białostocki*, 1982; *ABSl* 16, 1984; 19, 1987; *Studia nad gwarami Białostoczczyzny*, Warszawa, 1984 ir kt.). Nuo 1969 dirba Krokuvos u-te, dėsto ir lietuvių kalbą. 1989–90 Humboldto stipendininkas Gottingeno u-te. Nuo 1996 vadovauja Indoeuropeistikos seminarui. 1983–85 tobulinosi Vienos u-te ir jame skaitė baltų kalbų lyginamosios gramatikos įvadą. 1986 Krokuvos u-te apgynė habilitacinį darbą; jo pagrindą sudarė atskiri straipsniai ir studija „Baltų kalbos“ (Języki bałtyckie. *Języki indoeuropejskie 2*, Warszawa, 1988). Nuo 1988 dirbo ir Varšuvos u-te, prof. (1991), 1990 su Axeliu Holvoetu įkūrė Baltų filologijos katedrą; iki 1994 jos vedėjas. Smočinskis paskelbė studijas „Indoeuropietiški baltų kalbų leksikos pagrindai“ (Indoeuropejskie podstawy słownictwa bałtyckiego. *ABSl* 14, 1982), „Baltų ir slavų kelintiniai skaitvardžiai indoeuropeistikos aspektu“ (Bałto-słowiańskie ordinalia na tle indoeuropejskim. *ABSl* 17, 1986), knygą „Baltų ir slavų studijos“ (*Studia bałto-słowiańskie*, Wrocław ir kt., 1989, 2 d., Kraków, 2003), daugybę straipsnių baltų kalbų leksikos, istorinės gramatikos klausimais. Pastaruoju metu Smočinskis ypač domisi prūsų kalbos problemomis (*JP* 66, 1986; *LP* 29, 1987; *Б.-с. уссл.*, 1989; *Bl.* 3(1) priedas, 1989; *LgB* 1, 1992; 4, 1995; *IF* 97, 1992 ir kt.). Išleido knygas „Vokiečių kalbos skolinių senojoje prūsų kalboje tyrinėjimai“ (*Untersuchungen zum deutschen Lehngut im Altpreussischen*, Kraków, 2000), „Senosios prūsų kalbos veiksmazodžių žodynas“ (*Lexkon der altpreussischen Verben*, Innsbruck, 2005). Jo iniciatyva organizuojami prūsų kalbos kolokviumai, atskiromis knygomis skelbiama jų medžiaga (*Colloquium Pruthenicum Primum*, Warszawa, 1992; *Colloquium Pruthenicum Secundum*, Warszawa, 1998). Smočinskis įkūrė ir redaguoja tarptautinį baltistikos žurnalą „Linguistica Baltica“. Sudarė ir redagavo baltų kalbų tyrinėtojų svarbius leidinius „Analecta Indoeuropaea Cracoviensia Ioannis Safarewicz Memoriae Dicata“ (Cracovia, 1995), „Kuryłowicz Memorial Volume“ (1, Cracow, 1995). Spaudai parengė Buchienės raštus „Opuscula Lithuanica“ (Warszawa, 1998). Baltistams naudingas ir Smočinskio sudarytos atskirų lenkų kalbininkų ir apskritai lenkų bendrosios kalbotyros ir indoeuropeistikos bibliografijos. Smočinskis palaiko labai artimus ryšius su lietuvių kalbininkais. Tiek teoriškai, tiek praktiškai gerai moka lietuvių kalbą. Įvairiomis progomis Smočinskis skaito pranešimus Lietuvoje. Lituaniistikos tyrinėjimai skelbti darbų rinktinėje „Lietuvių kalba lyginamojoje perspektyvoje“ (*Język litewski w perspektywie porównawczej*, Kraków, 2001). Išleido knygas „Laringalinis hiatas baltų ir slavų kalbose“ (*Hiat laryngalny w językach bałto-słowiańskich*, Kraków, 2003), „Laringalų teorija ir lietuvių kalba“ (Vilnius, 2006). Parašė liet. kalbos etimologinį žodyną.

L: Stundžia B. Wojciechas Smoczyński. *Žodžiai ir prasmės 1*, Vilnius, 1991.

A 5.

Lietuvių kalbos enciklopedija, sudarė Kazys Morkūnas, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2008, p. 506.